

- прагматизація освітньої діяльності з метою забезпечення якості, студентоорієнтованості та конкурентоспроможності;
- трансформація у дослідницький університет інноваційного типу;
- створення університетського світоглядного простору як living-learning-community (спільноти, що живе і навчається разом) [4].

У подальшому діяльність бібліотеки університету буде спрямована на спільну реалізацію науково-освітніх та розширення спектру інформаційних послуг, ґрунтуючись на вищевказаних пріоритетах і принципах Стратегії вишу.

Література

1. Грипич С., Буравкова Л. Формування інформаційної культури користувачів як важлива складова діяльності бібліотеки закладу вищої освіти. *Бібліотечний форум : історія, теорія і практика*. 2019. № 1. С. 33–40.
2. Лога Т. Науково-інформаційна діяльність бібліотек : до постановки питання. *Бібліотечний форум : історія, теорія і практика*. 2015. № 2. С. 38–42.
3. Мірошниченко М. Яскраві будні університетської бібліотеки. *Бібліотечний форум : історія, теорія і практика*. 2015. № 2. С. 43–44.
4. Стратегія розвитку Донецького національного університету імені Василя Стуса на 2017–2025 роки. URL : <https://www.donnu.edu.ua/uk/strategiya/>, (дата звернення – 17 квітня 2019 р.). – Назва з екрана.

УДК 027.7 : 021.64 + 025.5] (045)

«ПЕРЕЗАВАНТАЖЕННЯ»: БІБЛІОТЕКА ДОННУ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА

О. І. Саух

Сьогодні бібліотека закладу вищої освіти не може обмежуватися ресурсами, які були актуальні декілька років назад. Важливим моментом у наданні новітньої та релевантної інформації є створення та використання локальних мереж комунікацій, поєднання бібліотечного та інформаційного обслуговування, можливість доступу користувачів до світових баз даних.

Провідником для бібліотек ЗВО у сучасному процесі бібліотекознавства та бібліографії виступає громадська організація Українська Бібліотечна Асоціація, головними завданнями діяльності якої є укріплення і розвитку бібліотечної професії та бібліотечно-інформаційної освіти. Завдяки участі у заходах УБА та можливості спілкування з іноземними колегами, можна ознайомитися із діяльністю бібліотек Європи та США та звернути увагу на певні моменти в роботі таких бібліотек.

IV Міжнародний форум молодих бібліотекарів «Бібліотека : Перезавантаження», який проходив 11–12 квітня в Харкові, що мав на меті обговорення процесу створення сучасної інноваційної бібліотеки, зацікавив мене деякими формами і методами бібліотечної роботи, спрямованими на покращення взаємодії з користувачами. Також, цей масштабний захід надав можливість вільного спілкування фахівцям з України, Білорусі, США та Литви.

На пленарному засіданні Форуму розглядалися питання бібліотек майбутнього через використання інноваційних технологій та створення відкритого інклюзивного простору в бібліотеці. Були представлені абсолютно нові форми заходів, які показують, що бібліотека може підтримувати щільний зв'язок з громадськими організаціями та ЗМІ, які зацікавлені в

інформаційній підтримці молоді. Такий симбіоз надає додаткове позитивне забарвлення діяльності бібліотек як інклюзивного арт-простору, місця підтримки розвитку особистості, освіти та відпочинку молоді. Яскравим прикладом цього стала діяльність Луганської обласної універсальної наукової бібліотеки, яка зараз функціонує в Старобільську.

Міжнародний Форум розглядав та «розвіював» стереотипи щодо бібліотек та бібліотекарів сучасності. Сьогодні бібліотечний простір – це вільний простір, який забезпечує всі інформаційні потреби користувачів. Одним з головних страхів бібліотечного середовища є те, що книга перестає бути актуальною в паперовому форматі та переходить у віртуальний простір. Еволюція цифрових носіїв інформації неминуча і слід сприймати «цифру», як новий етап розвитку книги, а не його повну заміну. Така ж ситуація складається і з певними напрямками роботи бібліотекарів. Поступово систематизація документів переходить до «обов'язків» машин.

Лекція на тему : «Бібліотека та штучний інтелект в ХХІ ст.» змусив замислитись над швидкістю розвитку інноваційних технологій та способів їх використання в повсякденному житті. Але не потрібно сприймати всі аспекти такого розвитку негативно, технології дають нам точність та швидкість, яку не зможе дати людина. Натомість, шляхом створення культурних центрів на базі бібліотек, відкриваються нові можливості безпосередньо в роботі з людьми.

Доповідь колеги з Наукової бібліотеки Латвійського університету на практиці показала, як створення Міжкультурного центру може об'єднати різні країни з через знайомство з культурою та історією інших народів.

Панельна презентація «Бібліотека майбутнього» надала можливість поспілкуватись з координаторами центрів «Вікно в Америку», які проходили стажування в бібліотеках та інформаційних центрах США і представили власну оцінку сучасних тенденцій розвитку бібліотечної справи. Учасники програми розкрили принципи впливу сучасних трендів на бібліотеку (суспільство, навколишнє середовище, освіта, демографія та ін.), важливість адвокації в бібліотеці, поєднання та використання життєвих і професійних навичок в роботі.

Майстер-класи на практиці показали як можна застосовувати інновації, форми промоції літератури в організації та проведенні масових заходів. Медійна грамотність та можливість створити надійний доступ до матеріалів – основні принципи безпечної роботи з мережею Інтернет.

Крім майстер-класів та доповідей в останній день Форуму пройшла постер-сесія, на якій автори представили свої бібліотеки на постерах та відповідали на питання щодо проектів, над якими працювали. Переможцем конкурсу постерів стала учасниця з Харківської обласної бібліотеки для дітей.

Проаналізувавши роботу Форуму я прийшла до висновку, які можна виділити основні принципи в розвитку бібліотечного середовища та застосувати їх у роботі бібліотеки ДонНУ імені Василя Стуса.

На першому місці, не дивлячись ні на які перешкоди та конкуренцію, стоїть книга. Формування якісного та актуального фонду літератури для бібліотеки ДонНУ - одне з першочергових завдань. Робота в читальних залах бібліотеки вишу тільки підтверджує це. Практика показує, що робота з літературою може проходити різні етапи взаємодії з читачем та способи використання. Якщо бібліотека має доступ до повнотекстових баз даних, це тільки допоможе користувачам на їх складному шляху в науковому середовищі. Необхідно зазначити, що в сучасному інформаційному просторі віртуальні електронні версії публікацій відіграють таку ж важливу роль, як і паперові носії. Бібліотека відіграє роль провідника між користувачем та документом.

Сьогодні бібліотека може запропонувати користувачам університету:

- відкритий доступ до мережі Інтернет;
- доступ до веб-сайту бібліотеки;
- ведення та надання доступу до електронного каталогу на платформі ІРБІС;
- створення і забезпечення доступу до електронних копій видань;

- розробку і підготовку рекомендаційних покажчиків, бібліографічних посібників;
- відкритий доступ до різних баз даних (Web of Science, Culonline, Scopus);
- інформування на сторінках бібліотеки в Facebook.

Актуальним питанням залишається забезпечення бібліотеки технічним обладнанням, адже впровадження та використання сучасних ІТ є запорукою забезпечення нового рівня інформаційної підтримки навчальної, наукової діяльності.

Для розвитку та покращення бібліотечного обслуговування в бібліотеці ДонНУ доречним буде розглянути питання :

- налагодження співпраці з молодіжними організаціями;
- створення медіа матеріалів;
- підвищення рівня медійної грамотності працівників;
- розширення переліку електронних баз даних;
- використання нових форм проведення масових заходів;
- впровадження процесів автоматизації процесів бібліотечного обслуговування.

Бібліотека ЗВО, яка працює в інформаційному просторі сучасності повинна бути медіацентром, який може задовольнити всі потреби, що виникають в навчальному та науково-просвітницьких процесах.

Література

1. Кислюк Л. Аналіз структури та ступеня впровадження електронних ресурсів і баз даних бібліотек вищих навчальних закладів України. *Вісник Книжкової палати*. 2009. № 3. С. 28–31. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkr_2009_3_13, (дата звернення : 17 квітня 2019 р.). Назва з титул. екрана.

2. Колесникова Т. Інформатизація бібліотек вищої школи: шляхи еволюції та сучасний стан. *Вісник Книжкової палати*. 2010. № 2. С. 25–28. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkr_2010_2_10, (дата звернення : 17 квітня 2019 р.). Назва з титул. екрана.

3. Колесникова Т. О. Етапи інформатизації бібліотек вищої школи України і США: порівняльна характеристика. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2010. № 4. С. 59–66. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/bdi_2010_4_8, (дата звернення : 17 квітня 2019 р.). Назва з титул. екрана.

УДК 004.65 : 027.7] (045)

SCOPUS – СВІТ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

С. І. Яковищенко

Наука неможлива без наукових публікацій. Головне призначення науки – отримання та накопичення нового знання, тож важливим елементом наукового процесу є оформлення здобутого знання, доведення його до відома якнайширшого кола зацікавлених осіб і його збереження для подальшої обробки, розвитку й застосування. Все це забезпечується шляхом оприлюднення результатів наукових досліджень у формі наукової публікації.

Останнім часом освітньо-науковою спільнотою доволі активно шириться переконання щодо нагальної потреби для сучасного науковця «опублікуватися у Scopus», зважаючи й на посилення вимог Міністерства освіти і науки України, зокрема, до здобувачів вчених звань доцента і професора.

Scopus є найбільшою в світі інформаційно-довідковою інформацією з рецензованої літератури, включаючи наукові журнали, книги та матеріали конференцій, що охоплюють